

Alt ikke indlade os paa vanvittige Ting, og det er vandigtigt at samle Forsvaret omkring Kjøbenhavn. Nei, det Æneste vi have at gjøre, er at støtte vort Forsvar til de bedste Kræfter, som der er i Danmark, og Danmarks bedste Kræfter er Søværnet, Mandstabet paa Flaaden og i Hæren, kort, det levende Forsvar og en bygtig Flaade. Men at samle vort Forsvar i faste Værker omkring Kjøbenhavn er det Allerforkasteligste, thi det vil ikke betyde Andet, end at man opgiver det hele Land og sætter sit Haab til en Fæstning, som dog, naar man endelig skal stole paa den, ingen Betryggelse giver. Der indtraffer altid til Slutning en eller anden af disse uforudsete Begivenheder, som omstøde alle tidligere Beregninger. Ja, jeg vil ikke engang kalde det uforudsete Begivenheder, thi jeg kan ikke begribe, at de ikke skulde være forudsete. Naar man her taler om vort Forsvar, taler man altid, som om det er mod vor syblige Nabo, at det skal føres. Jeg siger det ikke for at komme ind paa politiske Allusioner eller Beklagelser over, at det er kommet frem. Jeg synes, at det er Noget, man maa kunne tale frit om. Men jeg vil spørge: hvilken Interesse i al Verden skulde vor syblige Nabo have af at tage her over paa Sjælland og risikere først at faae en Masse Mennesker skude og slaade ihjel ved den Landgang, som Flaaden jo dog skal gjøre Noget til at forhindre ved sine Torpedoer, og dernæst slæbe en Mængde Beleiringsmateriel herover for at beleire Fæstningen Kjøbenhavn, naar den Tænke dog maa ligge lige for Haanden, at han uden store Anstrængelser kan besætte den Landsdel, som vi have opgivet, og hvor vi ikke have anden Styrke end en saadan, som skal se at slippe bort. Naar den nemlig behørig er sluppen bort, er jo Sagen afgjort, saa er Grændsen: Storebeltet slaat fast, og saa kan det ikke hjælpe, om der saa var 10 Fæstninger paa Sjælland. Men ogsaa under saadanne Forhold har Flaaden sin Betydning. Det er ikke for at have Forbindelsen mellem Landsdelene, saaledes som man bestandig gjør gjældende, eller for, naar Krigen kommer, at kunne besørge Mandstabet og Rekruter over fra Jylland til Sjælland, det faar man alligevel ikke Tid til. Nei, men saa længe vi have en Flaade og det en stærk Flaade, og hele Vægten er lagt paa den, vil der altid være Mulighed for at forurolige Fjenden i Jylland. Det vil da ikke være saa let for ham at brede sig i Landet og betragte sig som Herre der. Men ved den modsatte Fremgangsmaade, ved at knytte Forsvaret til Sjælland og nærligere Flaaden, aabne vi Døren paa vid Gab for en Politik, som gjør det til en Kjendsgjerning, at Danmark er delt. Og er dette først en Kjendsgjerning, kommer man aldrig bort fra den, og saa kunne vi beholde vor store Fæstning og se, om vi faae nogen Fornøielse af den. Jeg vil sige med Hensyn til vor Be-

tydning overfor Udlandet — og det er jo en Tænke, som tidt er kommen frem her, at vi skulle søge vor Betydning i den Vægt, som vore Naboer, eller nærmere eller fjernere liggende Magter kunne lægge paa vor Alliance — at der har netop Flaaden den allerførste Betydning. Det er kommet frem saa mange Gange, at det ikke blot har Betydning for os at have vor Neutralitet, vi maa ogsaa betyde Noget som en allieret Magt, og at man ikke vil have Noget at gjøre med en Magt, som ikke har en Hær. Jeg siger dertil, at for Sørens Skyld er det saamænd ikke et Memesse, der vil alliere sig med os; man har Hære nok i Europa, og at faae vort kort indøvede Mandstabet med i sin Hær, sætter virkelig ingen af Stormagterne Pris paa. Ja, vi kunde maasse opnaa en Alliance med Holland, men det vilde vel neppe betyde Stort. En Flaade i Østersøen, som er dygtig udviklet, vilde derimod altid gjøre, at Danmark faar en ikke ringe Betydning som Allieret. Ganste vist har jeg ikke stor Tillid til Alliancepolitikken i det Hele og ønsker ikke at bygge derpaa, men man kan jo ikke bestride, at noget Saadant under visse Forhold kunde have sin Betydning. For en saadan Muligheds Skyld spiller virkelig Flaaden en langt større Rolle end vor Hær; hvad en Fæstning angaar, er den kun til Skade. En Fæstning er kun en Fristelse for en eller anden Magt til at staffe sig et Oplagssted ved Østersøen under en eventuel Krig, imedens han ellers ikke kunde komme ud af sine egne Havne. Nei, man skal undgaa Kjøbenhavns Befæstning, thi derved vinder man ogsaa en Garanti for, at vi ikke tabe Alt ved at tabe Kjøbenhavn. Den ærde Krigsminister har selv sagt, at, naar man ikke lægge Hovedvægten paa Søværnet, men paa den Plan, han har forelagt, vil ganste vist, naar Kjøbenhavn er tagen, det Hele være forbi. Men det Hele er kun forbi dermed, dersom vi gjøre Kjøbenhavn til en stor Centralafstning, til det egentlige Centralpunkt for vort Forsvar, ellers er ikke Alt forbi. Naar Kjøbenhavn ikke har den militære Betydning, saa har dens politiske Betydning i Fredstid ikke Meget at sige, thi naar Krigen kommer, kan meget vel Regjeringens Sæde flyttes, og Forholdene bestrides, selv om det bliver nødvendigt at flutte bort fra Hovedstaden. Men naar Kjøbenhavn tillige er Hovedafstningen, faar det en saadan Indflydelse, at Landet er knust, naar denne Fæstning er tagen. Man bør altsaa vogte sig for at gjøre Kjøbenhavn til en Fæstning.

Forinden jeg gaar videre, vil jeg udtrykkelig bemærke, at jeg ikke ønsker at komme ind paa de hvitflyvende politiske Fantasier, som ere komne frem ved denne Sags Behandling. Jeg siger dette, for at man ikke skal tro, at jeg billiger, hvad der er fremkommet. Jeg er i det Hele nøgtern anlagt og nærer ikke store Forhaabninger eller Fantasier. Det, jeg under Finantslovens